

Оповідь о Розальці з новели Болеслава Пруса "Антек", яка стала натхненням до створення нашого сайту

Ева Пашковська - Демидовська

Розалка захворіла. Всі намагалися допомогти їй, але хвороба не пішла. Лихоманка продовжувала збільшуватися, тому вона була вставлена на декілька молитвдо Богородиці в піч. Може бути, коли вона вигріється то лихоманка відпустить? Вона не відпустила. Розалка вмерла, хоча всі хотіли робити добре. Всі її любили. Це історія, описана Болеславом Прусом. Пічі дійсно існували. Я пам'ятаю, з яким страхом 40 років тому я читала кожне наступне слово цієї історії. І відчуття полегшення, що я живу, коли в печі ніхто не ставить хворих дітей.

Але печі все є. Тільки їх форма змінюється. Іноді це обладнання сконструйоване так, щоб виправити деформовані ноги ... спастичність або пристрої для вертикалізації, повзання, ходу - незважаючи на те, що нервова система не готова до цього. Я також бачила комір, набитий гострими шпильками, щоб допомогти дитині утримувати голову вертикально. Комір сплетений зі страхом і любов'ю. Ці "печі" є результатом безпорадності. Безпорадності і медицини та реабілітації в ситуаціях, коли мозок дитини пошкоджений.

Професор Ян Талар в підручнику для студентів пише: "Ми рятуємо людей від дорожньо-транспортних пригод, а потім передаємо їх своїм сім'ям, і нічого не пропонуємо. Неврологічна реабілітація не має ефективних інструментів для допомоги".*

Ці інструменти є і завжди були. Їх відкрив і описав Моше Фельденкрайз. Він усвідомлює рух як код доступу до мозку. Рух і дотик, щоб вписати до мозку нову інформацію про себе .. Про себе і свої можливості. Вчитися замість лікуватися.

Де цей сайт буде вести нас, не знаю ... винайшли його діти і їх батьки. Як місце, де вони можуть говорити про свою подорож через різні методи в пошуках рятунку. Може хтось на іншому кінці світу розпізнає в історії Андрія свою дочку... щоб батьки могли допомогти собі Діти це не хвороби, але маленькі люди які хочуть бути ефективними. Вони володіють досвідом, яким вони хочуть поділитися з іншими. Вони пишуть уроки, щоб допомогти іншим дітям.

Симон, Андрій, Даня, Олаф, Сева, Жора, Таня, Тайка, Тамерлан, Вова ... може бути, вони просто взмозі загасити ці печі.

Люди, які створюють сайт:

Діти та їхні батьки та терапевти, які погодились поділитися своїм досвідом з нами.

Крім того:

Олег - наш перекладач: на українську, російську, англійську та польську. Олег іноді перестає бути лише перекладачем і ділиться своїми почуттями та думками. Тому що тут ви не можете просто бути спостерігачем.

Малгожата - приватно моя сестра і мій гід до світу інвалідності. Вона з нами, щоб допомагати зрозуміти дітей та їх потреби. Для вас і мене, дорогі батьки, щоб вам було кого запитати. Швидка допомога в режимі онлайн. Тому що іноді простіше запитати анонімно.

Алан - мій учитель і майстер. Допомагає мені весь час і навчає мене ...

Я попросила його продовжувати допомагати мені як і раніше, але ця допомога не обмежувалася мною ... щоб кожен міг використовувати його ради...

Фрагмент новели «Антек» Болеслава Пруса, опублікованій в 1880 році.

Йому було десять років, коли одного дня, його восьмірічна сестра, Розалія, страшно захворіла. Як лягла звечора, то її на другий день було важко прокинути. Тіло було гаряче, очі її божевільні, і говорила дивні речі.

Мати спочатку подумала, що дівчина криється, так що вона дала їй пару штурханців. Але коли це не спрацювало, вона витерла її гарячим оцтом, і на другий день напоїла її горілкою з полином. Все даремно, або навіть гірше, тому що від горілки у дівки вийшли плями. Тоді вдова розгорнула ганчірки, які були в камері, вибрав шість грошів і попросила порятунку від Гжегожової, великої шептухи.

Мудра жінка подивилась на хворую, обережно сплюнув на підлогу вколо неї, як це повинно бути, навіть змазала її салом, але - і це не допомогло.

Потім вона сказала матері:

- Розпаліть, Кумо, в хлібній печі. Треба в неї протримати дівчину для гарного поту.

Вдова почала розпалювати вогонь в печі, а потім вона вигорнула вуглечі і чекала подальших команд.

- Ну, тепер, - сказала шептуха - покладіть дівчину на соснову дошку і вставте її в духовку на три Богородиці. Вона стане здоровою швиденько, якщо б хтось рукою відняв!

Дійсно, Розалію поклали на соснову дошку (Антек дивився на неї з кутка кімнати), і вони всунули її ногами вперед, в піч.

Дівчинка, коли її гаряче овіяло, прокинулася.

- Мамо, що Ви робите зі мною? - вигукнула вона.

- Тихо, дурна, це тобі на здоров'я.

Уже її баби всунули до половини; дівчина почала кидатись як риба в тенетах. Вдарила шептуху, схопила мати за обидві руки, за шию і закричала голосно:

- Тож Ви спалите мене, мамо ...

Вже піч була закрита дошкою і жінки почали читати три Богородиці ...

- Радуйся, Діво Маріє, благодаті повна ...

- Мамо! Моя мамо ... - нещасна дівчина застогнала. - Ой матулю ...

- Господь з Тобою, благословенна Ти між жонами ...

Тепер Антек підбіг до печі і схопив спідницю матері.

- Мамо! - вигукнув зі сльозами — тож її болить, вона померти може ...

Але тільки він взяв по голові за те, а жінки продовжували читати Богородицю. Якось тоді дівчина затихла і перестала бити в дошку, кидатись і кричати. Три Богородиця відмовлені були, та дошку відклали.

В печі лежав труп зі шкірою червоною, тут і там облізлою.

- Боже! - мати заплакала, коли вона побачила дівчинку так неподібну на людей.

І охопило її горе за дитиною, вона ледь допомогла шептусі перенести трупа на лаву. Потім вона опустила на коліна посеред ізби і почала бити головою в підлогу, кричучи:

- Ой, Гжегожова ... А що ж ви зробили найкращого ...

Шептуха захмурилась.

Ей! ... Тихіше б ви були краще ... ви можете думати про дівчина почервеніла від жару? Це з-за хвороби, яка занадто швидко виходила, і тому вбила бідне дівчатко. Це все ще Божа воля.

У селі ніхто не знав причини смерті Розалії. Померла дівчина — буває. Така доля. Хіба це одна дитина, щороку в селі вмирає, і все ж вони всюди завжди бігають.